

## *Література*

1. Васильчук Є. С. Проблеми прогнозування фінансової неспроможності підприємств / Васильчук Є. С., Замалаєв П. С. / Бізнес-інформ. — 2012. — № 5. — С. 175—178.
2. Гаркавенко С. С. Маркетинг : [підручник] / Гаркавенко С. С. — [76-е вид., доп.]. — К. : Лібра, 2010. — 720 с.
3. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С. Ф. Покропівного / Вид.2-ге, перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2009. — 528 с.

*Л. В. Кукурудзяк,*  
викладач економічних дисциплін  
Вінницький коледж Національного університету харчових технологій  
e-mail: vk4@ukr.net

## **СУЧАСНА ПАРАДИГМА УПРАВЛІННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА**

**Кукурудзяк Леся**  
**Современная парадигма**  
**управления нематериальными**  
**активами предприятия**

**Kukurudziak Lesia**  
**The modern paradigm**  
**of managing company's intangible**  
**assets**

Для забезпечення конкурентоспроможності підприємств необхідно регулярно створювати і виводити на ринок інноваційні продукти і послуги, а також використовувати організаційні інновації у внутрішньому середовищі суб'єктів господарювання.

Нова парадигма економічних відносин в Україні поступово змінює механізм управління господарством і як показує світова практика, що кластери і зони зі сприятливим для інновацій середовищем у першу чергу потребують управління на локальному рівні. Такі основні фактори інноваційного шляху розвитку підприємств, як інтелект і результати НДДКР, що в сукупності зі знаннями, творчістю, досвідом, новими підходами до управління є одними із ключових і підлягають під сферу управління нематеріальними активами.

Зміна парадигм стратегічного управління підприємством зумовлена вимогами часу та зміною умов конкуренції. Тому метою даної статті є дослідження і подальший розвиток сучасної парадигми стратегічного управління підприємством загалом і нематеріальних активів зокрема.

Нематеріальні активи виконують роль стратегічного ресурсу в системі формування прибутку, вартості і мають суттєвий вплив на рівень конкурентоспроможності підприємства. У звітності вітчизняних підприємств вартість нематеріальних активів або відсутня взагалі, або має досить низьку величину, особливо це стосується підприємств харчової промисловості. В сучасних умовах управління нематеріальні активи підприємств повинні самостійно створювати інвестиційні ресурси для свого оновлення, створення, що буде ще і забезпечувати конкурентні переваги підприємств і збільшувати їх вартість.

На сьогоднішній день надходження заявок на винаходи та корисні моделі протягом I півріччя 2009—2013 років національними заявниками юридичними особами харчова промисловість має тенденцію до зниження у 2012 та 2013 роках, що склало 9 одиниць у порівнянні з 2009 р. — 10; 2010 р. — 42 та 2011 р. — 15 одиниць. Хоча тематична спрямованість патентування в основному відповідає світовим тенденціям і практично рівномірно розподілена між технічними напрямками [1, с. 38]. Окрім того частка нематеріальних активів у собівартості української продукції не перевищує 0,5—1,5 %, що значно менше порівняно з провідними в економічному розвитку країнами світу [2, с. 1].

Успішність діяльності підприємств у конкурентній боротьбі залежить від якості управління, особливо від вибраної стратегії. Так як саме нематеріальні активи є одним із факторів успіху в конкурентному середовищі, то вони і виступають основним об'єктом управління, що забезпечить взаємну вигоду як виробникам, так і споживачам продукції. Створення всередині та залучення ззовні нематеріальних ресурсів та ефективне управління ними виступає одним із ключових факторів формування парадигм стратегічного управління підприємства. Основними підходами доцільно визначити наступні: орієнтація на продукцію, яка базується на основі наявних знань та їх розвитку; відмова від звичайного типу поведінки та переорієнтація на нові, формування нестандартних рішень; зміна пріоритетів при формуванні ресурсного потенціалу з фізичного та фінансового на інтелектуальний капітал і знання.

Управління нематеріальними активами повинно містити в собі такі компоненти: наявність, склад інтелектуальної власності та їх правова охорона, авторські права якщо є така необхідність; контроль фінансових результатів від використання нематеріальних активів; розвиток нематеріальних активів, коли цього вимагає ринок; управління ризиками, виявлення незаконного викорис-

тання нематеріальних активів; оцінка збитків; вироблення оптимальних рішень щодо використання у господарській діяльності підприємства нематеріальних активів або реалізація їх іншим суб'єктам господарювання. Для зменшення ситуаційної невизначеності в умовах мінливого середовища при управлінні нематеріальними активами доцільно використовувати інтелектуальні системи.

Як результат, можна стверджувати, що управління нематеріальними активами, чи через придбання об'єктів у інших підприємств та організацій, чи створення власних мають суттєвий вплив на рівень конкурентоспроможності підприємства та росту вартості бізнесу загалом.

### *Література*

1. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності Державної служби інтелектуальної власності України та державного підприємства «Український інститут промислової власності 2013» за перше півріччя 2013 р. [Електронний ресурс] // Український інститут промислової власності. — 2013. — С. 49 — Режим доступу: [http://www.uipv.org/i\\_upload/file/promvlas-I-halfyear-2013.p](http://www.uipv.org/i_upload/file/promvlas-I-halfyear-2013.p)

2. Мосов С. П. Про стан справ щодо промислової власності на підприємствах України. [Електронний ресурс]// Офіційний сайт державного підприємства «Український інститут промислової власності» — Режим доступу: [http://www.uipv.org/ua/mosov\\_180313](http://www.uipv.org/ua/mosov_180313)

*Ю. І. Кулиняк, асистент,  
Національний університет «Львівська політехніка»*

## **АНАЛІЗ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ МАЛИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ**

**Кулиняк Юрій**  
**Анализ структуры управления**  
**малым предприятием в процессе**  
**реализации конкурентной**  
**стратегии**

**Kulinyak Yuri**  
**Analysis of the structure of small**  
**enterprise management**  
**in the process of implementing**  
**a competitive strategy**

Ефективне вирішення проблем активізації діяльності малих підприємств — один з найважливіших напрямів підвищення ефективності і гармонійного розвитку вітчизняної економіки. В сучасних умовах ведення конкурентної боротьби, розроблення кон-